

Opinie: Het taalgebruik rond euthanasie wordt steeds verder vervuild

Tegenstanders van euthanasie gebruiken ruwe taal om euthanasie te demoniseren, ziet docent levensindevragen Hans van Dam. Nuance is een voorwaarde voor een gesprek over het levenseinde.

Hans van Dam 27 mei 2026, 22:00

 Bewaren

 Delen

Dit is een ingezonden opiniestuk. Het standpunt in dit artikel is niet per definitie ook het standpunt van Trouw.

‘Hou op met dat misleidende gehannes over euthanasie’ stond er boven de column van Bert Keizer. Hij bepleit daarin dat artsen eerlijk zijn over hun motieven om euthanasie te weigeren ([Trouw, 22 mei 2026](#)). Even noodzakelijk is het om in het gesprek en debat over euthanasie zuivere taal te gebruiken.

 Mis nooit meer het laatste nieuws

Krijg een melding bij belangrijk nieuws over Opinie.

Keizer noemt voorbeelden van onjuistheden en maskeringen van motieven om euthanasie te ontlopen. Bijvoorbeeld dat depressie moet worden uitgesloten, euthanasie bij dementie niet mag, of dat de dokter er niet is 'om mensen dood te maken', al dan niet met verwijzing naar de allang afgeschafte eed van Hippocrates.

Keizers pleidooi voor eerlijkheid over motieven om euthanasie te weigeren is een belangrijke poging om het gesprek en debat over euthanasie zuiver te houden. Zo voorkomen we dat, in de woorden van Keizer, mensen in nood het bos in worden gestuurd.

Blamerend en schadelijk

Keizer heeft gelijk. En om aan die nood recht te doen, is ook eerlijke taal nodig. Zuiverheid en nuances zijn hierin een basisvoorwaarde en daar zijn geen uitzonderingen op. Helaas raakt het maatschappelijk taalgebruik over euthanasie steeds vaker en verder vervuild.

Het is al heel gewoon, ook in de media, om over 'euthanasie plegen' te praten. Maar plegen is hier een misplaatst woord. Daarin zit verscholen dat iemand ongevraagd en tegen diens wil iets wordt aangedaan, de dood in dit geval. We plegen een aanslag of een moord. Euthanasie *kiezen* we en de arts *verleent* euthanasie.

Een graad erger is spreken over doden, doodmaken, of zelfs ombrengen en vermoorden. Maar doden is een gewelddaad en doen we op het slagveld, bij een aanslag, of een moord. Het is blamerend en schadelijk om in deze termen te praten over de intieme keuze die euthanasie altijd is. Euthanasie is helpen sterven, punt.

Een andere mening of persoonlijke grens is legitiem, taalverruwing niet

Vanwaar dit vervuild taalgebruik? Ik noem twee situaties. Ten eerste als iemand zich bij een bepaalde situatie, mening of verwachting ongemakkelijk voelt. Ook religiewetenschapper en arts Petra Pijnakker signaleert dit in haar boek *Levensbeëindiging op termijn – overwegingen bij het schriftelijk euthanasieverzoek van mensen met dementie*. Zij schrijft: 'In de spreektaal van artsen valt een rijkdom aan metaforen op, met name als er grenzen in het geding zijn.'

Wapperen met een papier

Als voorbeeld noemt zij het spreken over een wilsverklaring als 'wapperen met een papier'. Haar onderzoek betrof artsen, vergelijkbare taal zien we bij andere deelnemers aan het debat zodra voor hun onwelgevallige aspecten op tafel komen.

Hiernaast zien we vergroving van taal om een ideologisch gefundeerde afwijzing te karakteriseren en kracht bij te zetten. Al jaren zien we dit bij orthodox-christelijke politieke partijen, SGP en ChristenUnie, en organisaties. Maar steeds vaker ook bij even rabiante tegenstanders op andere dan fundamentalistisch religieuze gronden. De taal dient de beoogde beeldvorming: demonisering van euthanasie.

Aansluitend bij Bert Keizer: hier moet een eind aan komen. Een andere mening of persoonlijke grens is legitiem, hiermee samenhangende taalverruwing niet. Het gesprek over het zelfgewilde levenseinde gaat per definitie over nood, is altijd persoonlijk en verdraagt daarom geen verruwing.

Zeg als dokter in respectvolle taal als je geen euthanasie wilt doen. En ben je op religieuze gronden tegen euthanasie? Zeg dan eerlijk dat de God waarin jij gelooft de dood in eigen hand nemen verbiedt en jij daarom dat verbod ook anderen wil opleggen. Toon karakter en laat waarheid en zuiverheid het leidmotief zijn. Altijd.

[Hans van Dam is docent en consulent hersenaandoeningen en levenseindevragen.](#)